

Subcentrum Klamovka

Nové lokální centrum v Plzeňské ulici

Diplomová práce

autor: Bc. Klára Jeníková
vedoucí práce: Ing. arch. Boris Redčenkov
asistent: Ing. arch. Vítězslav Danda

Fakulta architektury
České vysoké učení technické
Leden 2018

Obsah

Úvod

zadání práce a prohlášení diplomanta
o projektu

Analytická část

Plzeňská ulice
historický vývoj
analýzy
schémata

Návrh

umístění
autorský text
koncept
axonometrie
situace
půdorysy
pohledy
řezy
vizualizace

Závěr

zdroje a literatura
poslední slovo

Úvod

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce
 Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Klára Jeníková
 datum narození: 1.4. 1992

akademický rok / semestr: 2017/2018 ZS
 obor: Architektura a urbanismus
 ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
 vedoucí diplomové práce: Ing. Arch. Boris Redčenkov

téma diplomové práce: Subcentrum Klamovka
 Definování nového lokálního centra v Plzeňské ulici

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Cílem je doplnění urbánní struktury a revitalizace veřejných prostor území Klamovky mezi tepnami Plzeňská a Vrchlického. Očekávaným řešením je návrh náměstí a k němu přilehlých prostranství. Součástí návrhu je konverze stávajících objektů (skladová budova, budova celní pošty).

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Stanovení stavebního programu je součástí diplomové práce (ověření typologie pro tento druh stavby). Dalším úkolem je konverze stávajících objektů, které jsou součástí řešeného území. Vyřešení veřejných prostorů v bezprostředním okolí objektů.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

- autorský text
- analytická část
- koncept řešení
- situace
- půdorysy všech podlaží
- charakteristické pohledy
- charakteristické řezy
- vizualizace

Měřítko výkresů budou zvolena dle dohody s vedoucím diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- fyzický model
- portfolio 2x
- CD
- poster dle vzoru FA ČVUT

Datum a podpis studenta 12.10.2017

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

27-10-2017

12.10.2017
 registrováno studijním oddělením dne
 12.10.17

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Klára Jeníková
 AR 2017/2018, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: SUBCENTRUM KLAMOVKA-NOVÉ LOKÁLNÍ CENTRUM V PLZEŇSKÉ ULICI
 (ČJ)

(AJ) LOKAL CENTRE KLAMOVKA

JAZYK PRÁCE:

Vedoucí práce:	Ing.arch.Boris Redčenkov	Ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
Oponent práce:	Ing.arch. Ondřej Kopečný	
Klíčová slova (česká):	Subcentrum, lokální centrum, Plzeňská ulice, Klamovka, vozovna, konverze	
Anotace (česká):	Diplomový projekt se věnuje konverzi budovy košířské tramvajové vozovny a úpravě jejího bezprostředního okolí. Předmětem práce se tak mimo jiné stala dostavba a návrh náměstí, které je definováno pomocí nově vzniklého objemu galerie a původní vozovny transformované na tržnici.	
Anotace (anglická):	The main subject of this diploma thesis is a conversion of an old tram carriage and its close surroundings. The crucial topic of the project is completion and design of the square, which is defined by the newly created volume of the gallery and the revitalized building of the carriage, which is transformed into the market hall.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 8.1.2018

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

O projektu

Zadání diplomního projektu vychází z diplomního semináře , ve kterém byla analyzována Plzeňská ulice od Anděla po.Košířské náměstí Byla zjišťována celková problematika, rezervy a funkčnost této ulice. Jedním z hlavních problémů, který se odhalil, byl deficit občanské vybavenosti a absence jakéhokoliv veřejných prostranství. Tudíž cílem diplomního projektu bylo zaplnit tento nedostatek a vytvořit tak nové místo setkávání, nové centrum, a to v návrhu tržnice a malé galerie, v místě stávající košířské vozovny, které bylo vyhodnoceno jako místo s největším potenciálem pro tuto funkci.

Analytická část

Plzeňská ulice

Počátečním úkolem bylo zanalyzování Plzeňské ulice, zjištění problémů a potenciálů, a vyvození polohy možného nového lokálního centra.

Ulice Plzeňská představuje jednu z nejdůležitějších dopravních tepen Prahy a jednu z nejexponovanějších ulic v Praze. Tvoří radiální spojnicí od západu do centra města.

Ulice Plzeňská tvoří hranici dvou katastrálních území Smíchova a Košířů a vede Motolským údolím. Linii ulice kopíruje Motolský potok.

Ulice začíná na křižovatce Anděl, dále prochází Smíchovem, Košířemi, Motolem až po hranici Řep a Stodůlek a končí za železničním přejezdem před Zličínem, na Radosti. Celá ulice směřuje na západ na D5.

K ulehčení dopravy napomáhá svedení dopravy do ulice Vrchlického, která s ulicí vede paralelně. V tomto úseku se stávají ulice jednosměrnými. Ulice je výborně obsluhována hromadnou městskou dopravou, již od roku 1897 zde vede jedno z nejstarších tramvajových spojení v Praze. Sjíždí se zde linky 9, 16, 15, 10, 12, 17, 7, 20.

Okolní zástavba v blízkosti Plzeňské je různorodá.

V oblasti Smíchova se nachází bloková zástavba, z přelomu 19. a 20. století s postupným mísením moderních budov z druhé poloviny 20. století a začátku 21. století.

Pod Vrchlického ulicí se nachází hybridní zástavba.

Výrobní areály s mixem původních rodinných vil.

Postupně se zástavba přechází k vilové zástavbě. V

okolí Buddánka se dá hovořit ještě o původní vesnické zástavbě. V závěru ulice se objevuje modernistická zástavba.

V okolí ulice se vyskytuje pár původních dochovaných usedlostí, po kterých jsou pojmenovány okolní lokality např. Cibulka, Turbová...

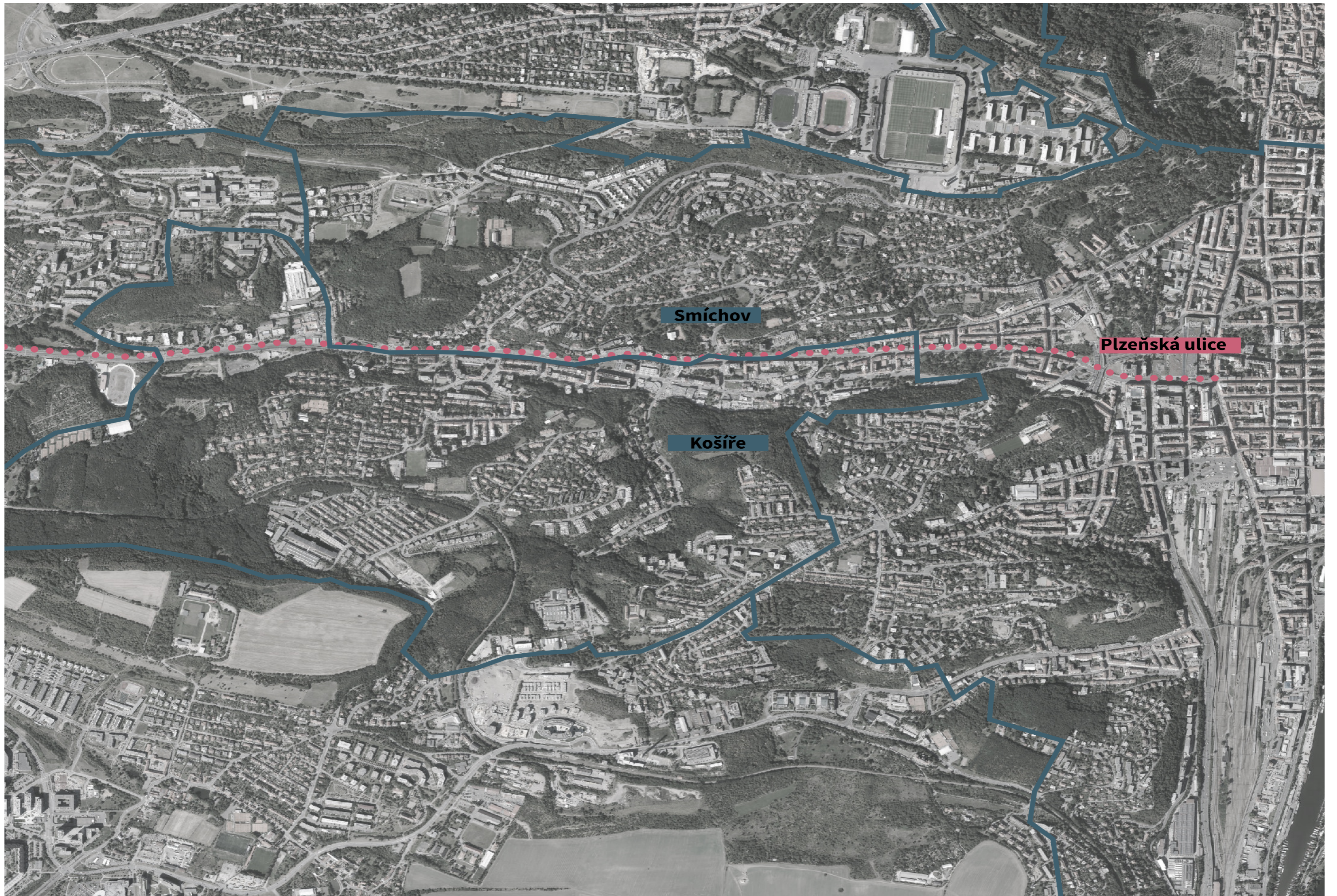
Dále se tam nachází několik dominant, které jsou díky nepřehlednosti vozovky potlačeny. Za povšimnutí stojí např. funkcionalistický kostel sv. Jan Nepomuckého nebo Malostranský hřbitov založený roku 1680, kde je pohřbeno několik významných postav dějin např. Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhofer.

Ulice Plzeňská, jak již bylo řečeno, patří mezi nevytíženější tepny v Praze. Tento fakt sebou nese mnoho problémů. Samotná ulice se stává koridorem, tvořícím bariéry, jedinci nevytváří příliš příznivé podmínky pro pobyt. Nedostatek přechodů, veřejných prostranství, zeleně, stavby potvrzující důležitost dopravního koridoru - benzinové pumpy, autosalony...

Blízké okolí této třídy je minimálně občansky obsluhováno. Veškerá vybavenost až na pár výjimek se komuluje na nedalekém Andělu.

←→ 7,4 km
Na Radosti   Anděl

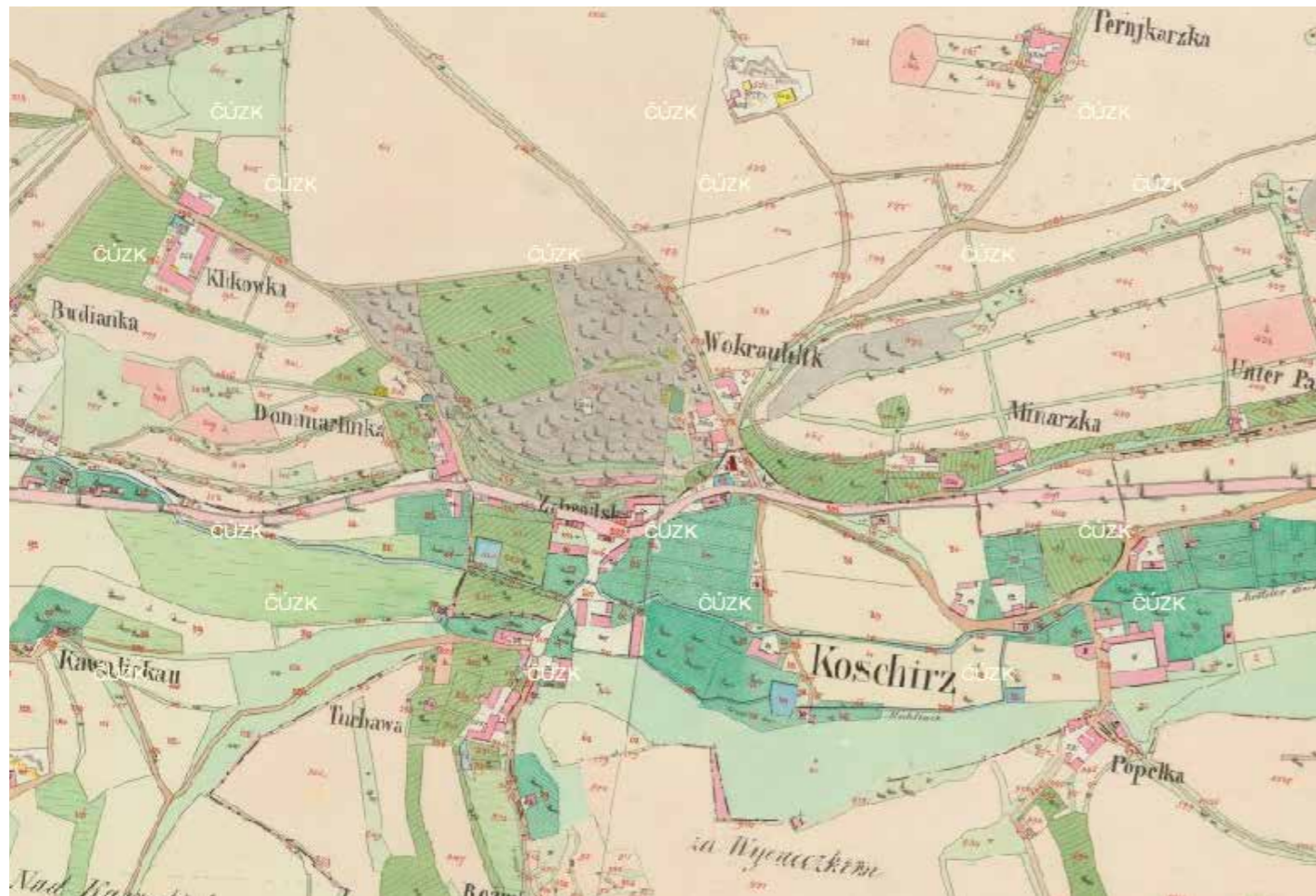

Smíchov

Košíře

Plzeňská ulice

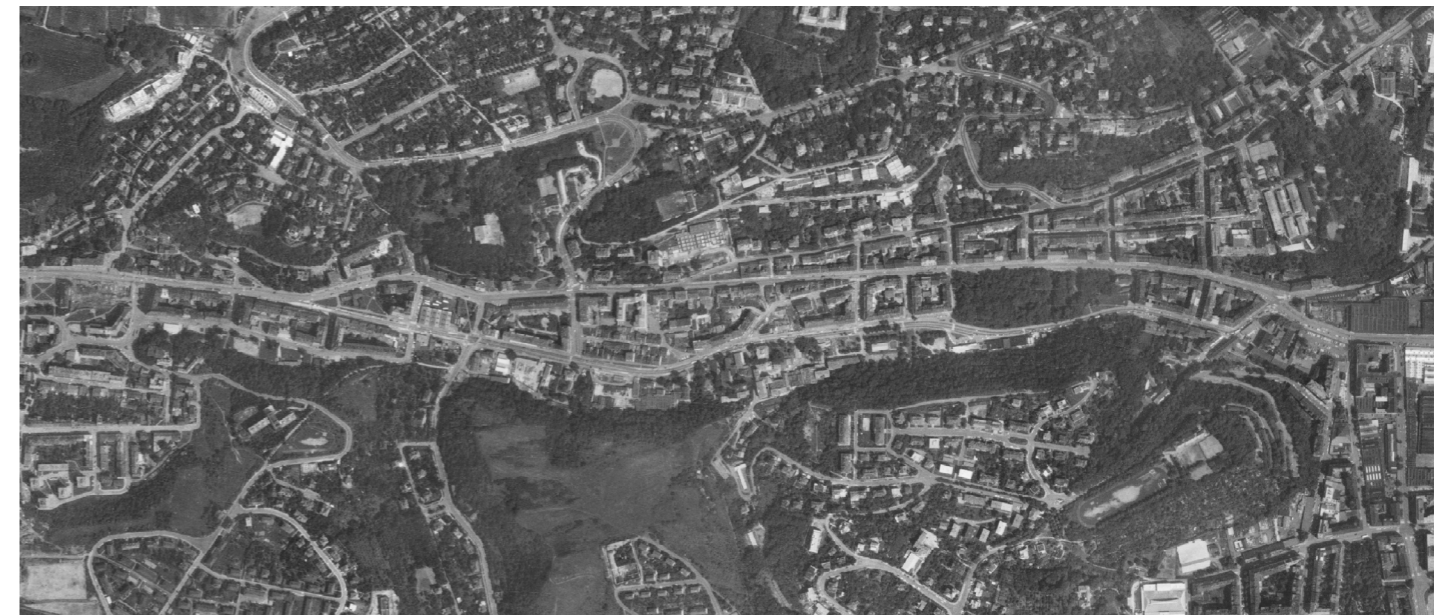

císařské otisky Stabilního katastru 1842

1938

1975

Regulační plán 1930

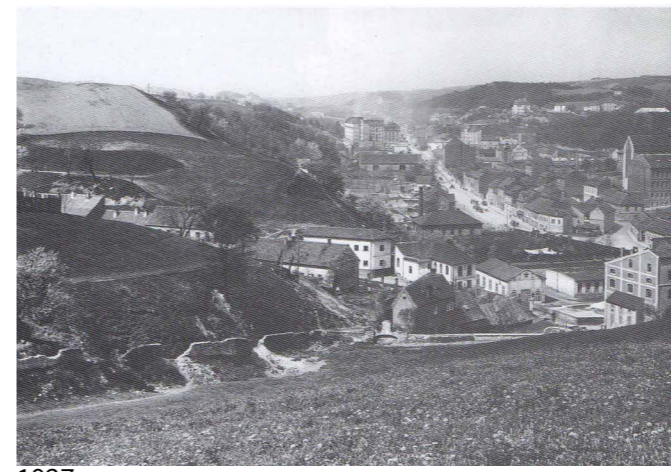
2007

1915 - Plzeňská třída

1915 - Plzeňská třída

1927

1931 - Košíře

1940 - Plzeňská třída

1940 - Křižení Plzeňské a Podbělohorské ulice

1940 - Vrchlického ulice

1940 - Purkrabský dvůr (nároží ulice Vrchlického a Jinonické)

1927 - Malostranský hřbitov

1927 - Malostranský hřbitov

1940 - Křižení Plzeňské a Holečkovy ulice

1940 - Usedlost Mlýnská na Plzeňské třídě

1940 - Vrchlického ulice

1940 - Plzeňská třída (dnes pošta)

1910 - Klamovka

1910 - Klamovka

- způsob využití lokality**
- obytná
  - rekreační
  - krajinná
  - produkční
  - neurčená
- struktura města**
- rostlá struktura
  - bloková struktura
  - hybridní struktura
  - heterogenní struktura
  - vesnická struktura
  - zahradní město
  - modernistická struktura
  - areál produkce
  - areál vybavenosti
  - lineární struktura

Struktura území

- Služby městské**
- ubytování (SLU)
  - stravování (SLR)
  - služby komunální (SLK)
  - pošty (SLP)
  - veterinární kliniky, zvířecí útulky (SLZ)
- Obchody**
- obchody - stavebniny, autobazary (SOS)
  - obchody lokální (SOL)
  - obchodní centra (SOK)
- Administrativa**
- administrativa, komerční služby (SAM)
  - administrativní centra (SAK)
- Výstaviště, kongresová centra, multifunkční arény a stadiony**
- výstaviště (SSY)
  - kongresová centra (SSK)
  - multifunkční arény a stadiony (SSM)
- Bydlení**
- rodinné domy (BRR)
  - čínžovní vily (BRV)
  - bytové domy (BD)
  - polyfunkční rodinné a bytové domy (BQ)
- Zdravotní služby**
- polikliniky, ordinace (OZA)
  - nemocnice (OZN)
  - hygienické stanice (OZH)
- Bezpečnost, záchrana**
- záchranná služba (OBZ)
  - hasiči (OBH)
  - policie (OBP)
  - integrováný záchranný systém (OBQ)
  - armáda (OBA)
  - věžeštví (OBV)
- Správa**
- místní správa (OUO)
  - městská správa (OUM)
  - státní správa (OUS)
  - zastupitelské úřady a rezidence (OUZ)
- Kultura, církev, média**
- veřejnoprávní média, klubová zařízení apod. (OKM)
  - kultura (OKU)
  - církev (OKC)
- Vysoké školy, věda, výzkum**
- věda, výzkum (OVY)
  - vysoké školy - výuka (OVV)
  - vysoké školy - kampusy (OVK)
  - vysoké školy - ubytování (OVU)
- Školy a výchova**
- školy střední, vyšší, speciální a ostatní školská zařízení (OSS)
  - školy mateřské a základní (OSZ)
  - školské areály víceetapové (OSQ)
- Sociální služby**
- sociální služby ambulantní (OPA)
  - sociální služby pobytové (OPP)

Využití území

- typologie krajiny**
- krajina výrazných vrchů
  - krajina výrazných údolí
  - krajina úzkých zařiznutých údolí v plošině
  - zemědělská krajina v rovině
  - zemědělsko-rybníčná krajina
  - leso-zemědělská krajina
  - lesní krajina v rovině
  - parkový les
  - parkové prostranství
  - parkový areál

Krajina

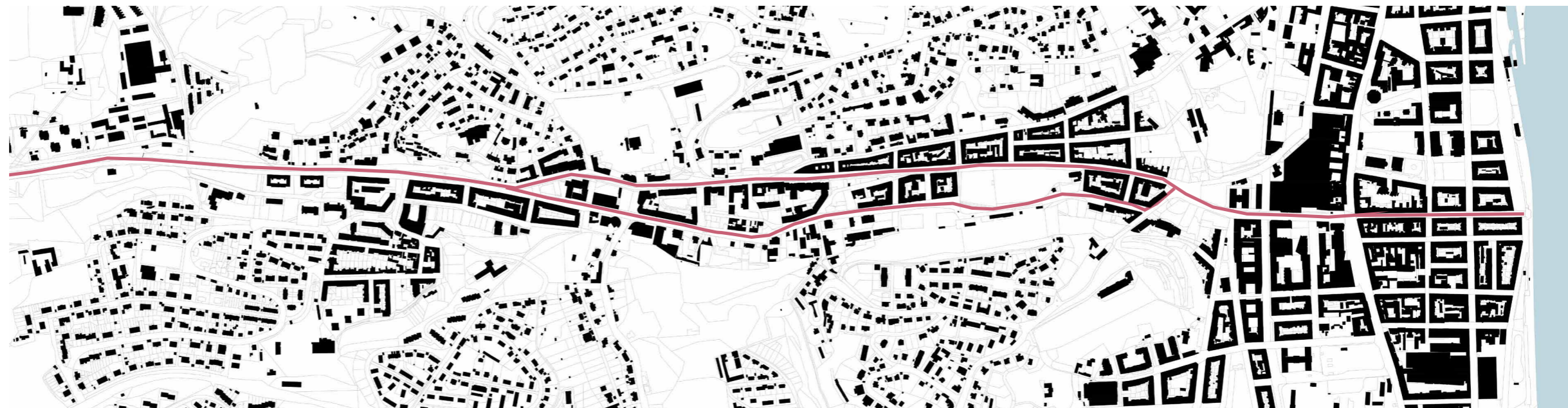

Plzeňská

1997 - 27 850 aut/den
2009 - 39 600 aut/den
2011 - 35 468 aut/den

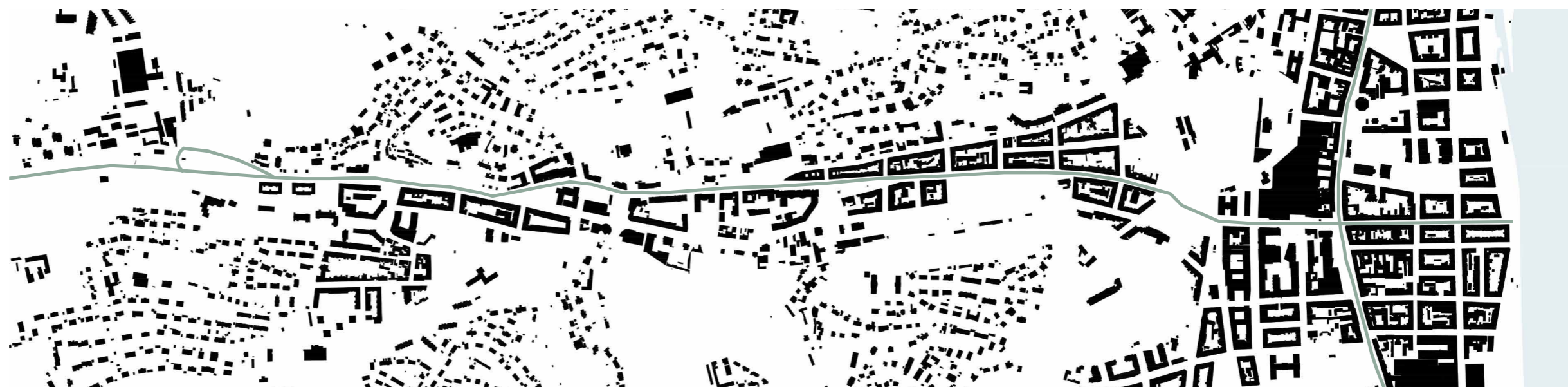
Vrchlického

2009 - 23 500 aut/den
2011 - 21 083 aut/den

od roku 1897

linky 9,15,16,17,10,12, 17,7,20

absence lokálního centra
existuje pouze velké centrum Anděl

lokalita vhodná pro vznik subcentra
na křižování všech typů dopravy a ze všech směrů z okolí

Lokaliita

Návrh

Autorský text

Lokalita se nachází mezi ulicemi Plzeňská, Vrchlického a Jinonická. Ulice Plzeňská a Vrchlického patří mezi jedny z nevíce dopravně vytížených ulic v Praze. Nacházíme se v místě, kde stojí bývalá košířská tramvajová vozovna, dnes používaná jako dílny odborného dopravního učiliště. Pozemek sousedí s budovou celní pošty, je obklopen převážně blokovou zástavbou, ale bohužel se zde nachází i stavby nerespektující charakter území, například atutosalony apod.

Urbanistické řešení a koncept

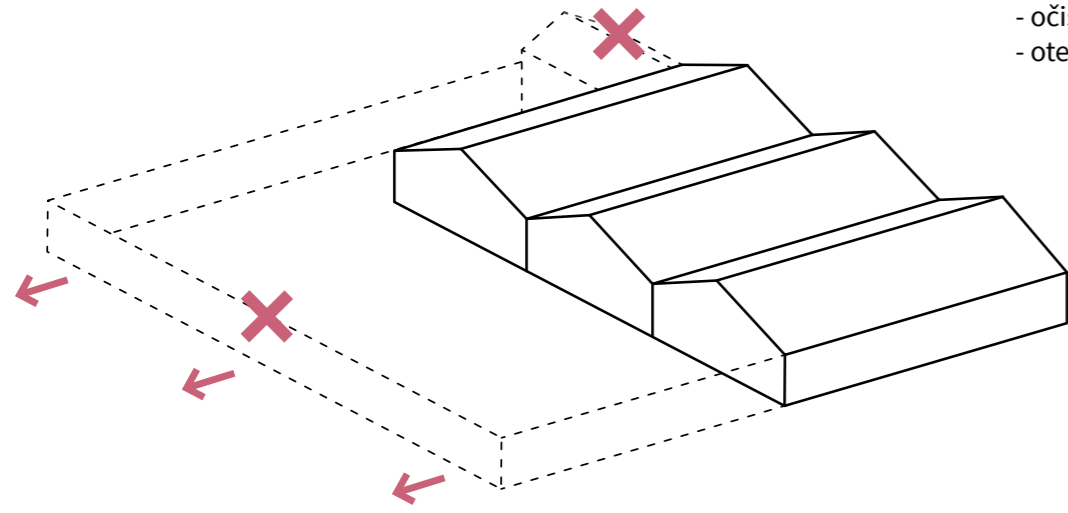
Jedná se o konverzi původní budovy vozovny a její následné dostavy. Nová stavba navazuje na budovu původní, dodržuje stavební čáru, navazuje na modul a tvar vozovny. Dostavbou se prostor urbanisticky vydefinuje, vzniká jasně vymezené náměstí. Původní stavba je „očistěna od přístaveb“, zeď je zbourána, celý prostor se tak otevírá. Náměstí vzniká jako jednodílná plocha. Přesouvá se k němu zastávka Klamovka, která přináší větší koncentraci a pohyb pěších, napomáhá tak přitáhnout k místu život. Nově vzniklé náměstí dává novému životu prostor. Touto kombinací dochází k podpoření vzniku lokálního centra.

Architektonické řešení

Jedná se o dvě budovy tvořící celek. Ve stávající budově vozovny je navržena tržnice, v nové části galerie. Dostavba navazuje na modul a tvar vozovny. V 1/2 nového modulu vzniká pobytová pasáž. Tato pasáž umožňuje průchod od ulice Vrchlického na Klamovku, na kterou jsou navrženy schody v navazující ose průchodu. Do toho to propojení se otevírá východní fasáda vozovny. Pasáž umožňuje interakci mezi novým a starým, a dále průchod na nové náměstí - centrum pohybu.

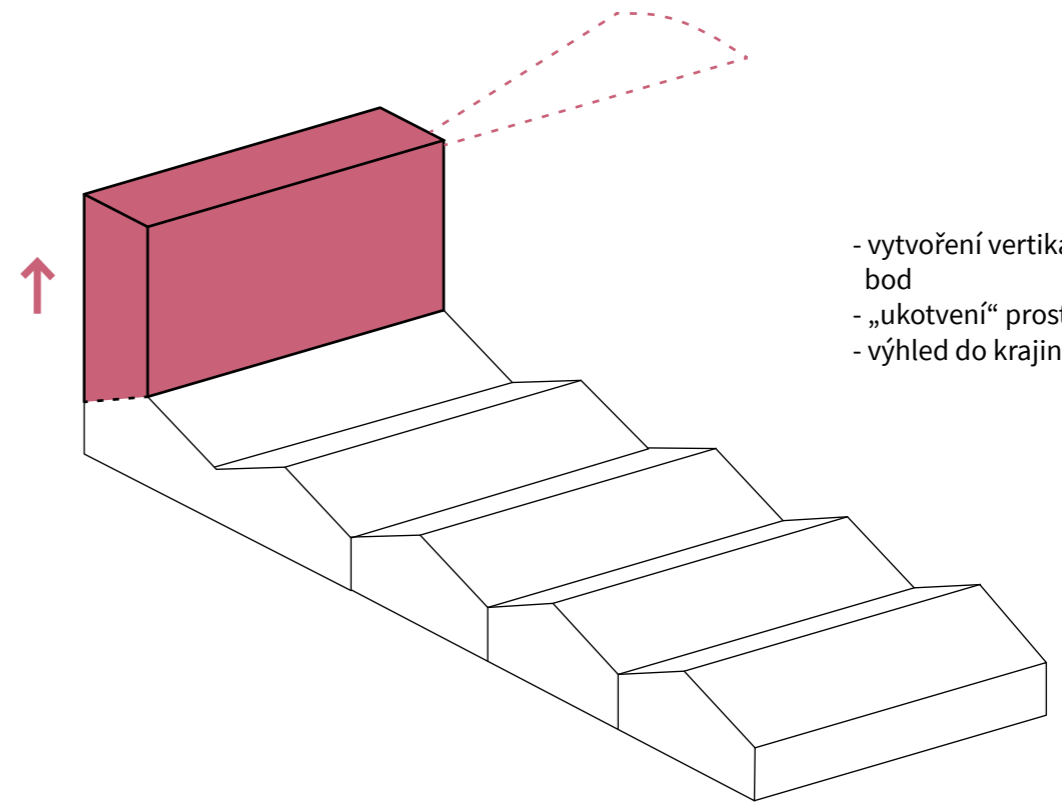
Vozovna je ponechána v převážně původní podobě, i trémové konstrukce jsou zachovány. Budova je pouze „očistěna“. Interiér vozovny je koncipován jako jeden volný prostor, tržnice, která navazuje na bar, který je propojen pomocí prosklených stěn. Do původní trémové konstrukce jsou vloženy boxy, které jsou využívány pro tržní stánky. Vše je navrženo s respektem k původnímu modulu konstrukce a k jedinečnému charakteru stavby. V patře každého traktu vozovny je navržen ohoz, kde je možné posedět a přihlížet okolnímu ruchu v tržnici. Vozovna je navržena tak, aby co nejvíce navazovala na původní industriální podobu. Fasády jsou oproti původnímu pojetí více sjednocené. Severní fasáda je prosklená, tak aby umožňovala co nejvyšší propojení s náměstím. Přičemž celé průčelí je možné uzavřít sklápěcími vraty.

Nová budova galerie je navržena tak, že v 1.NP se nachází vstupní prostory s návazností na multifunkční sál, vedle vstupu je umístěna kavárna, kterou je možno otevřít do náměstí. Prosklená fasáda v 1. NP opět umožňuje propojení s náměstím. Ze vstupního podlaží se také dostaneme do 1.PP, kde jsou umístěny sklady pro galerii a parkovací stání. V navržené vertikále jsou pouze výstavní prostory. Svou výškou nepřesahuje okolní zástavbu. Čítá jen 6 NP, a přesto působí jako dominant „ukotvující“ prostor. Poslední 6. NP je navrženo jako terasa, která umožňuje využití prostoru pro otevřenou galerii pro sochy a jiná umělecká díla. Tento prostor poskytuje výhledy do okolí, zpětný kontakt s okolním světem, nadhled nad realitu. Terasa je orámována a vytváří tak sérii různorodých „obrazů“. Budova galerie je věnována Jiřímu Trnkovi, jsou zde navržena 2 patra se stálou expozicí jeho práce. Jiří Trnka pobýval v nedaleké usedlosti Turbová.

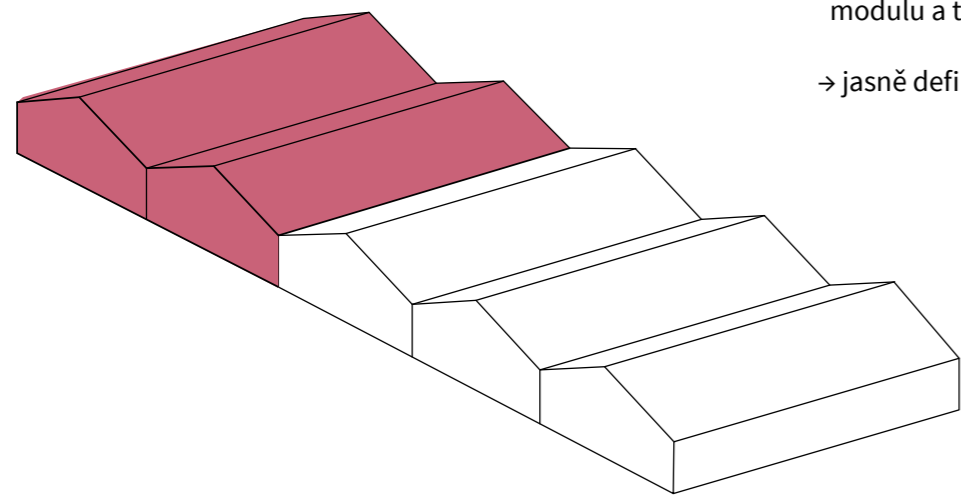
- očištění vozovny od dostaveb
- otevření do prostoru

1.

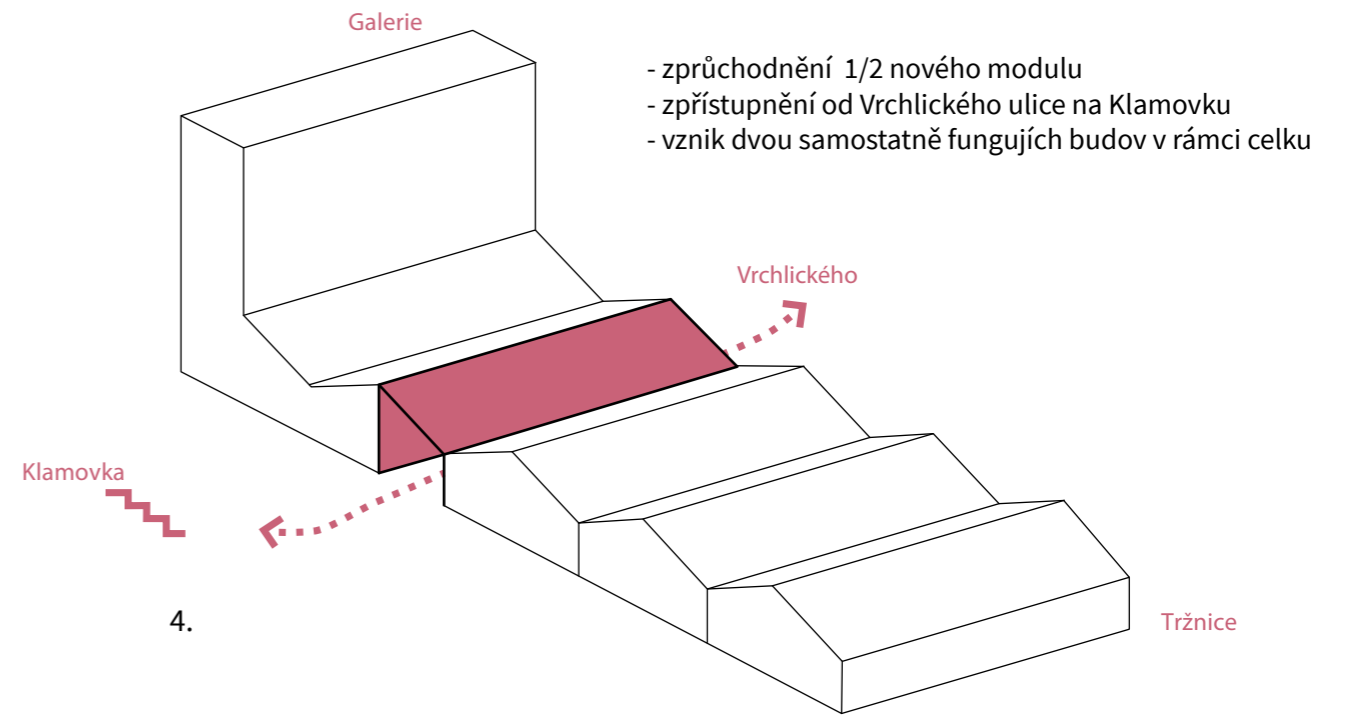
- vytvoření vertikály → orientační bod
- „ukotvení“ prostoru
- výhled do krajiny

3.

- dostavění se zachováním původního modulu a tvaru
- jasně definovaný prostor

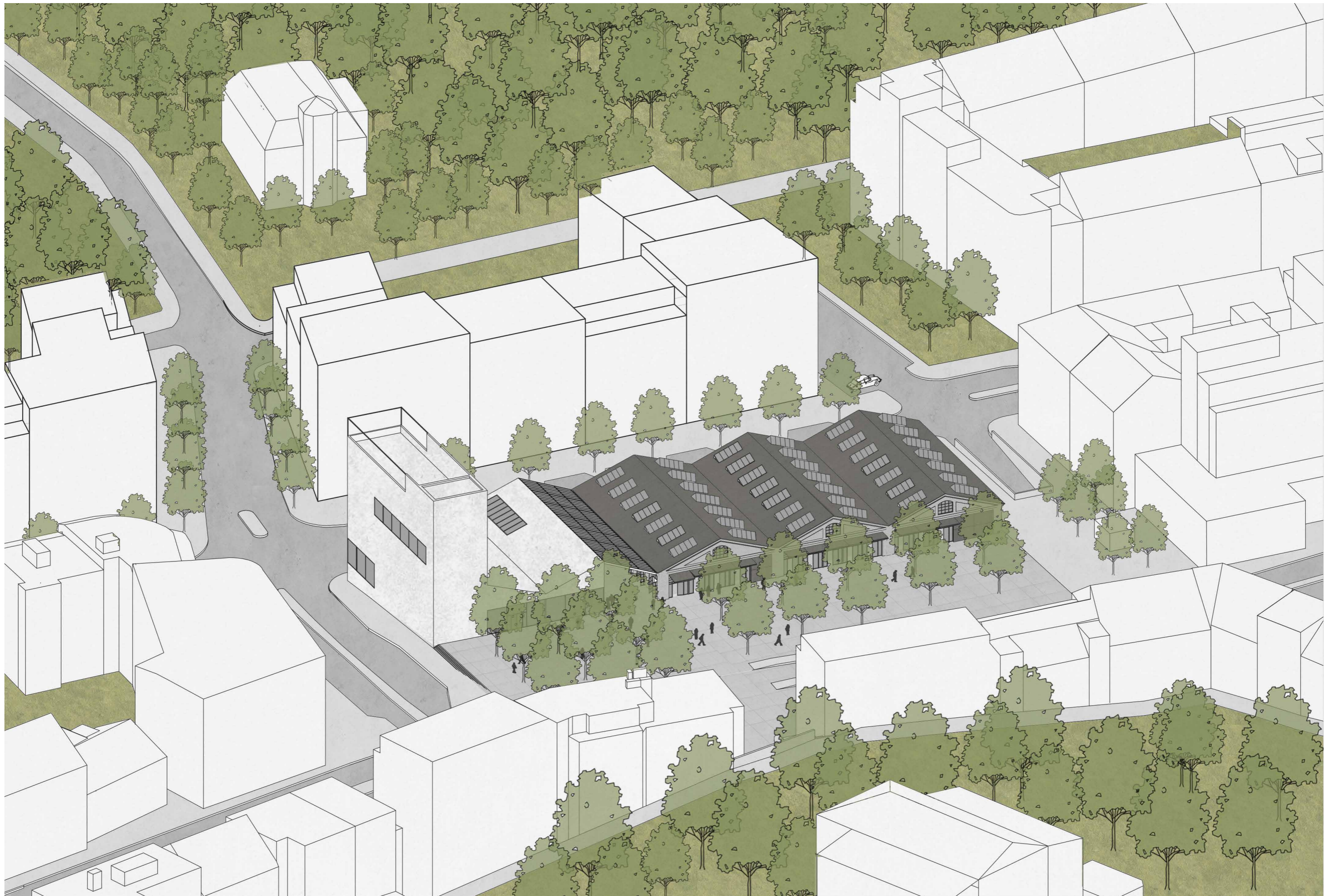
2.

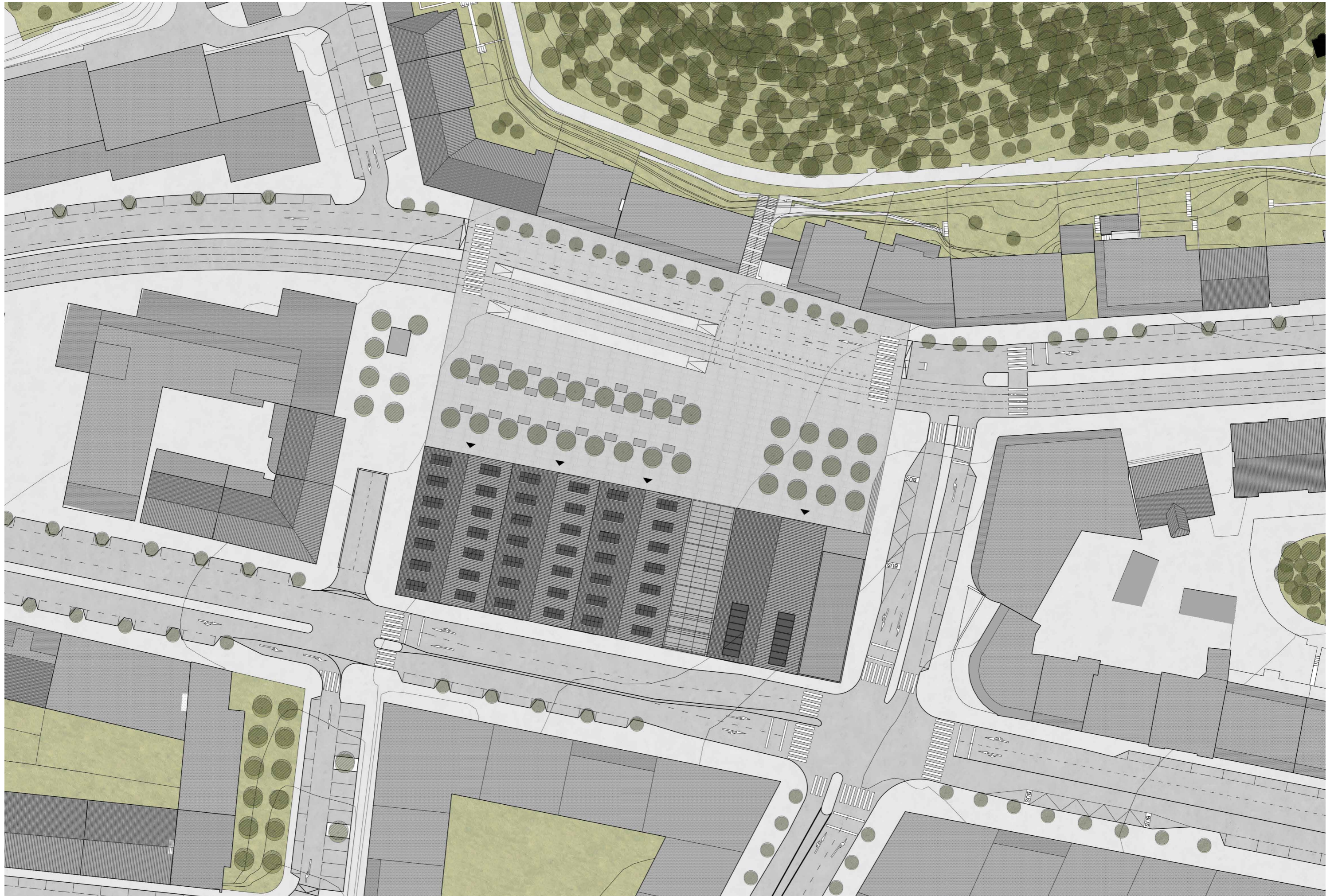
- zprůchodnění 1/2 nového modulu
- zpřístupnění od Vrchlického ulice na Klamovku
- vznik dvou samostatně fungujících budov v rámci celku

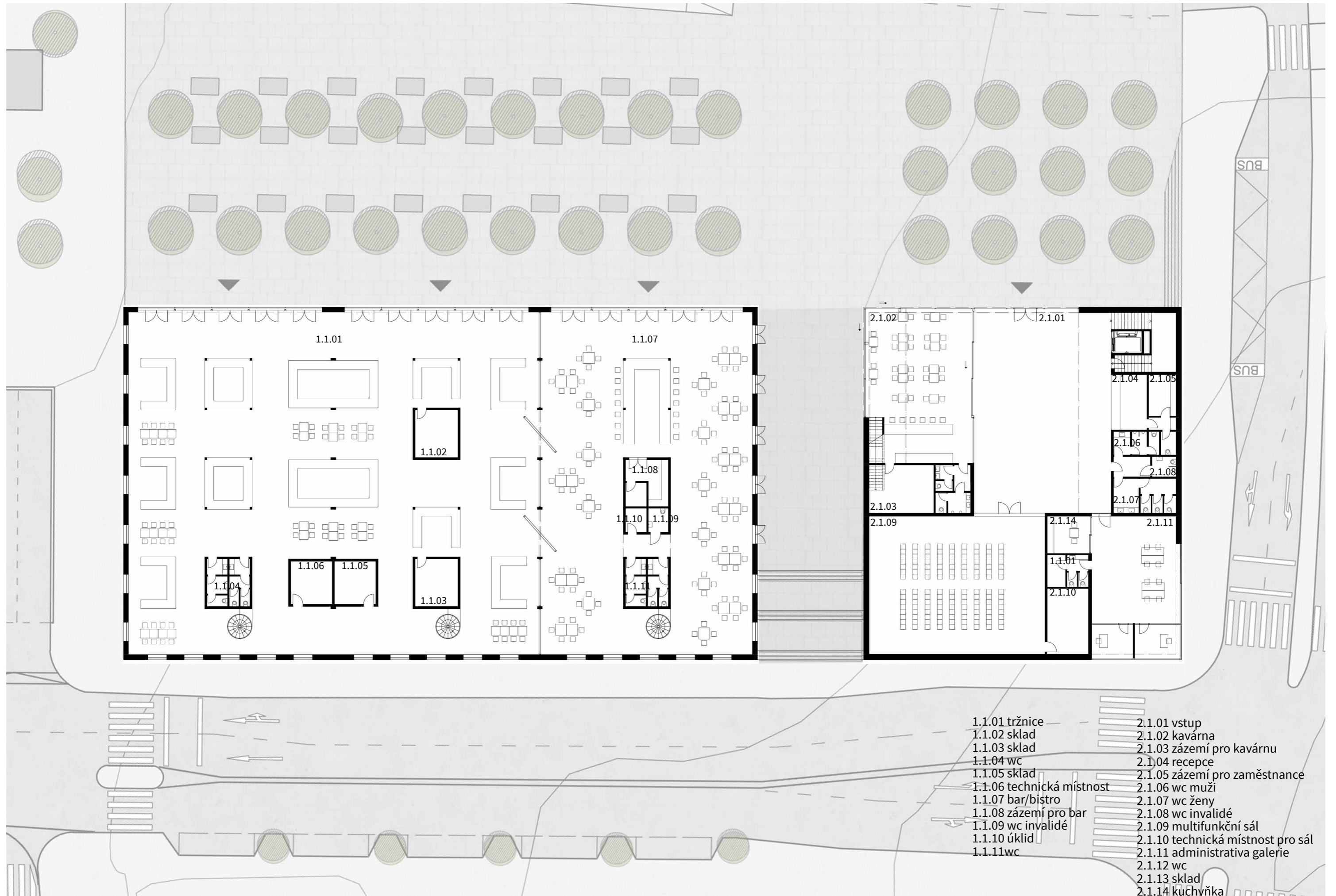
4.

Koncept

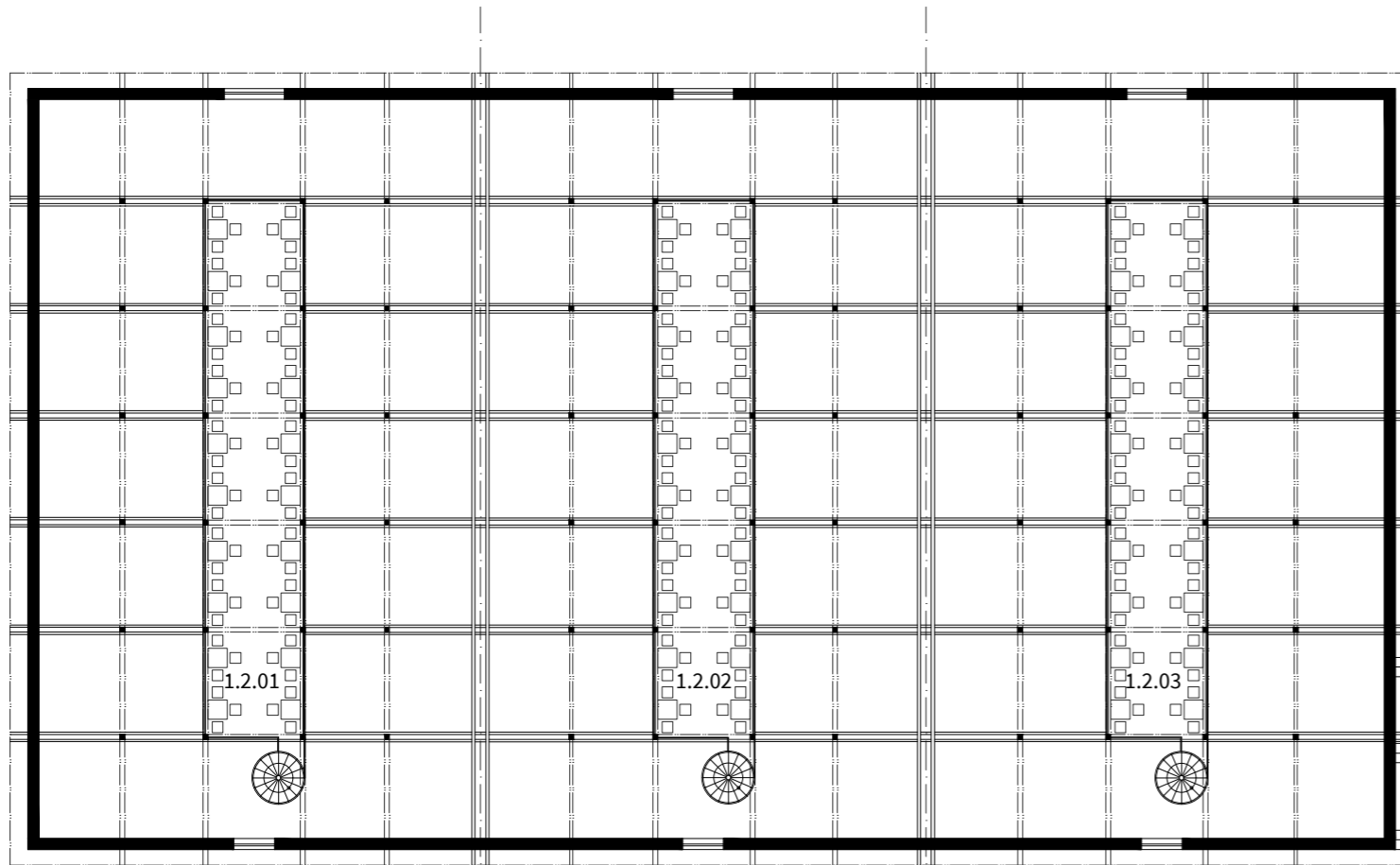

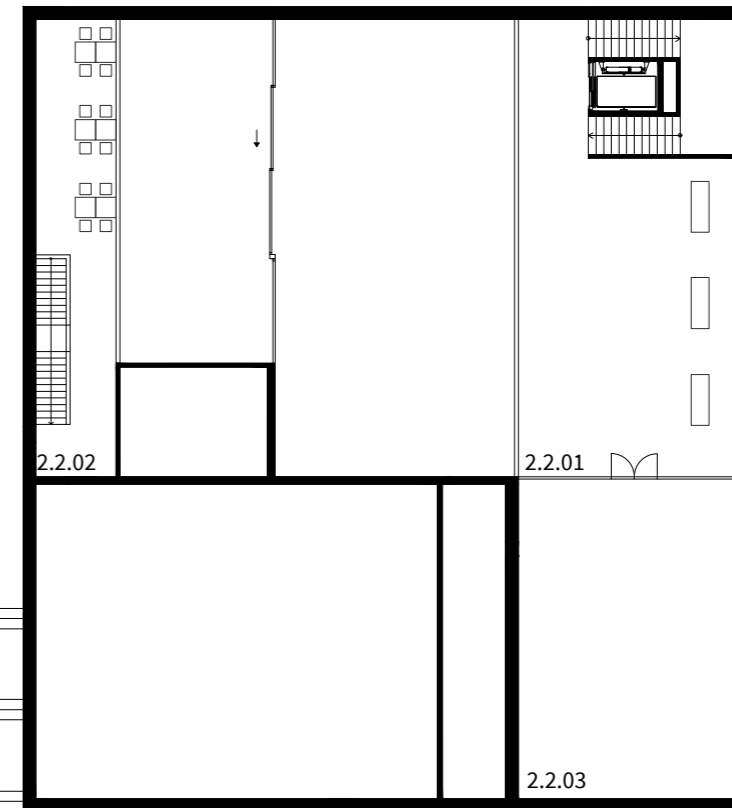

1.1.01 tržnice	2.1.01 vstup
1.1.02 sklad	2.1.02 kavárna
1.1.03 sklad	2.1.03 zázemí pro kavárnu
1.1.04 wc	2.1.04 recepcce
1.1.05 sklad	2.1.05 zázemí pro zaměstnance
1.1.06 technická místnost	2.1.06 wc muži
1.1.07 bar/bistro	2.1.07 wc ženy
1.1.08 zázemí pro bar	2.1.08 wc invalidé
1.1.09 wc invalidé	2.1.09 multifunkční sál
1.1.10 úklid	2.1.10 technická místnost pro sál
1.1.11wc	2.1.11 administrativa galerie
	2.1.12 wc
	2.1.13 sklad
	2.1.14 kuchyňka

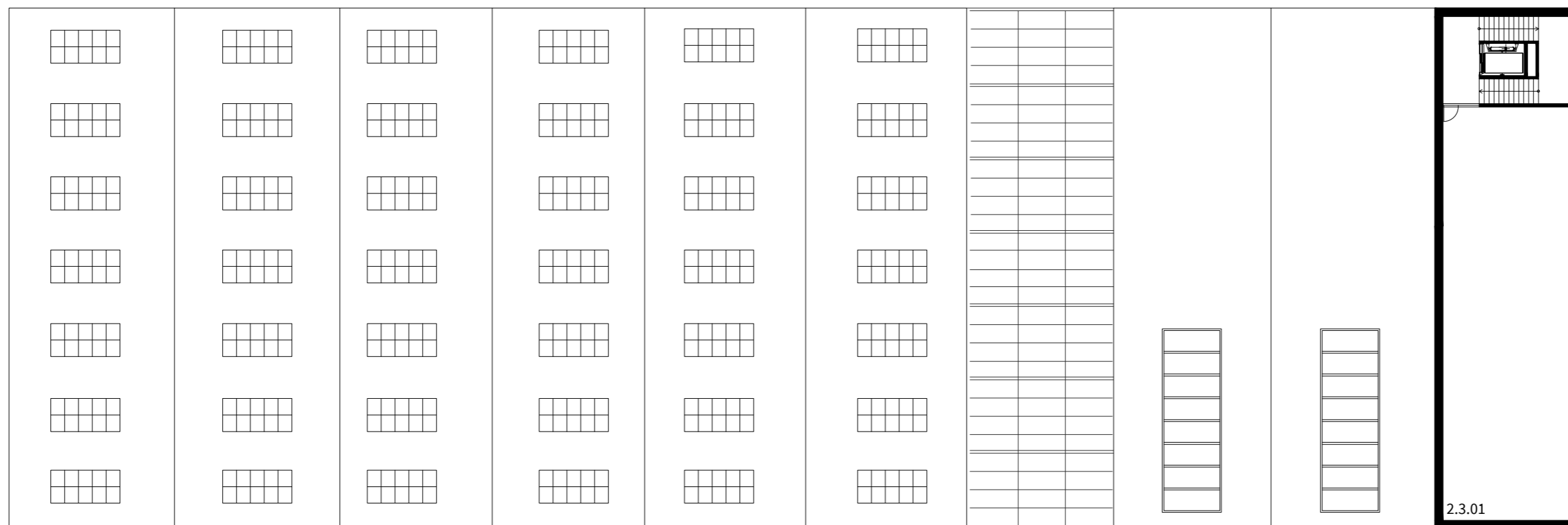

Půdorys 2.NP 1:300

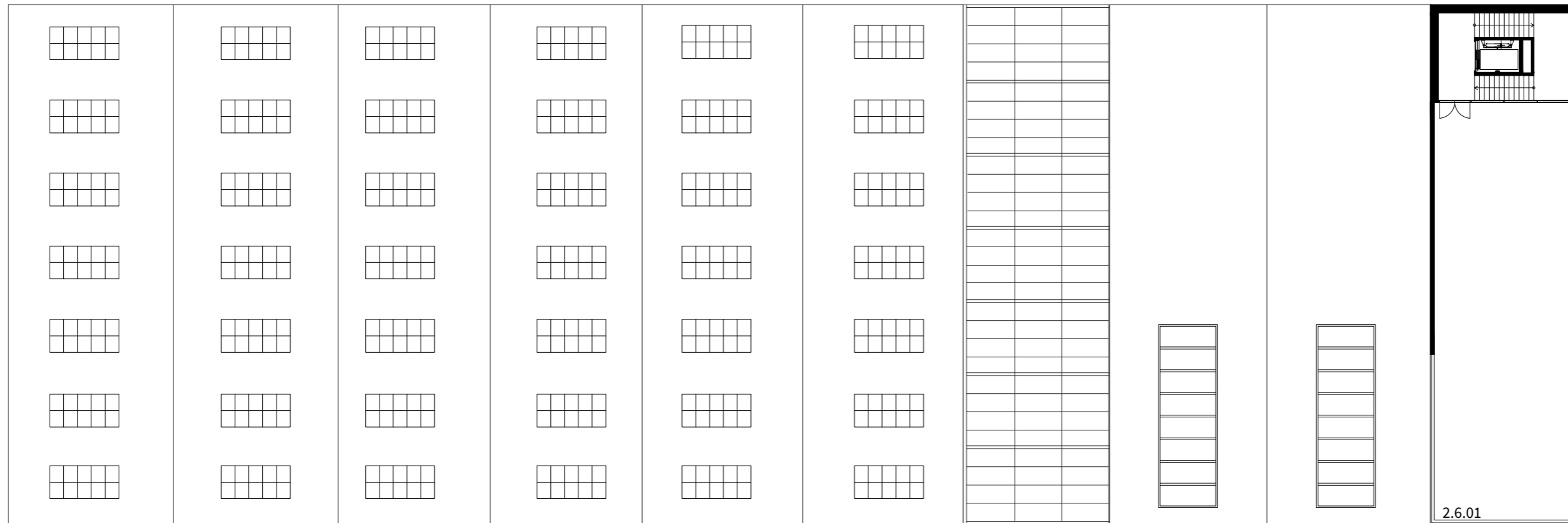
1.2.01 ohoz - jídelní část
 1.2.02 ohoz - jídelní část
 1.2.03 ohoz - jídelní část

2.2.01 ohoz
 2.2.02 ohoz kavárny
 2.2.03 malá výstavní místnost

Půdorys 3.NP 1:300

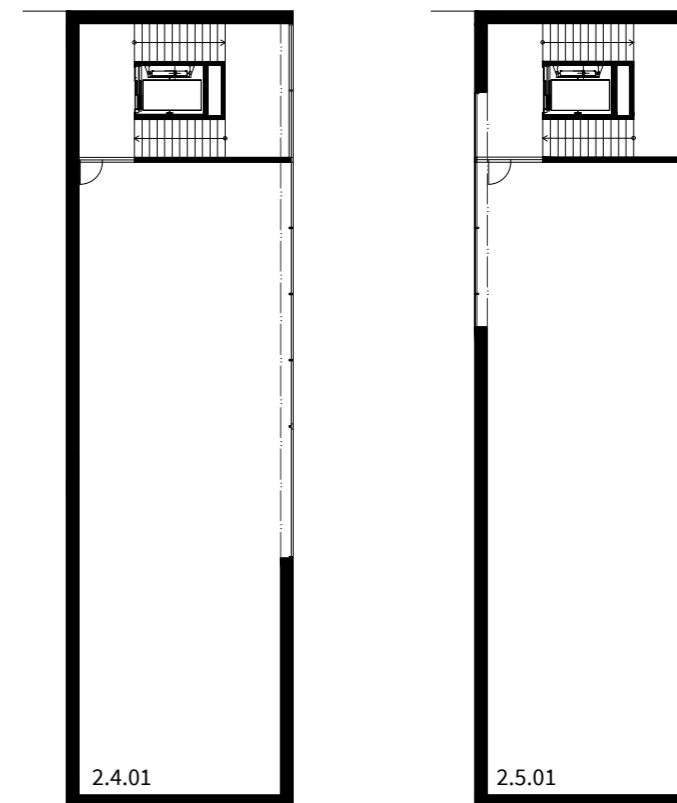
2.3.01 výstavní prostor

2.6.01 terasa

Půdorys 6.NP

1:300

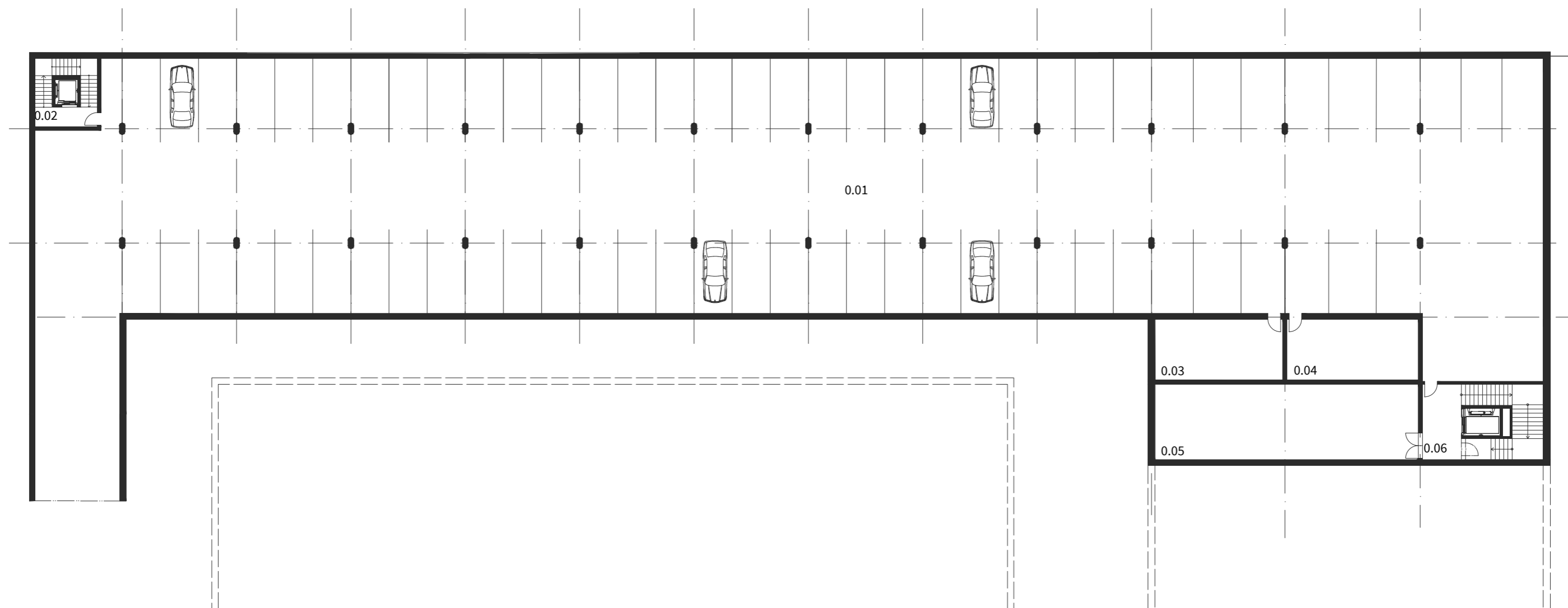

2.4.01 výstavní prostor
2.5.02 výstavní prostor

Půdorys 4.NP

Půdorys 5.NP

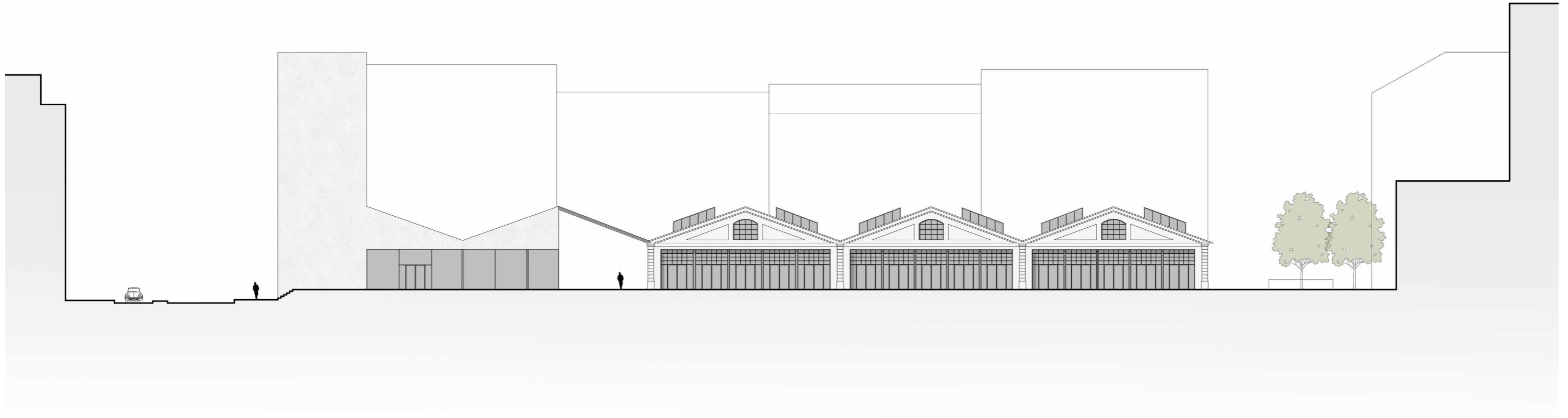

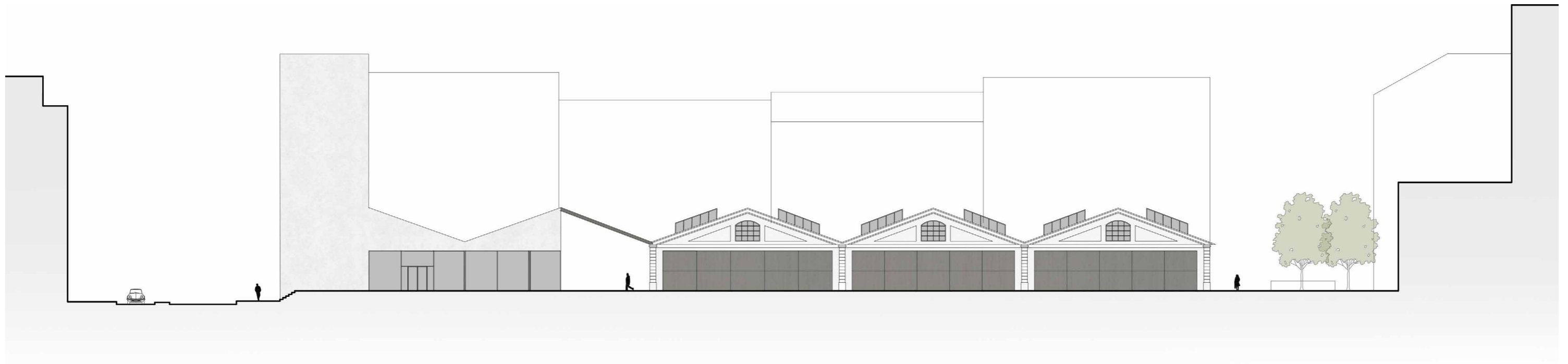
- 0.01 parkovací stání
- 0.02 komunikační jádro - výstup na náměstí
- 0.03 technická místnost
- 0.04 technická místnost
- 0.05 sklady
- 0.06 komunikační jádro - výstup do galerie

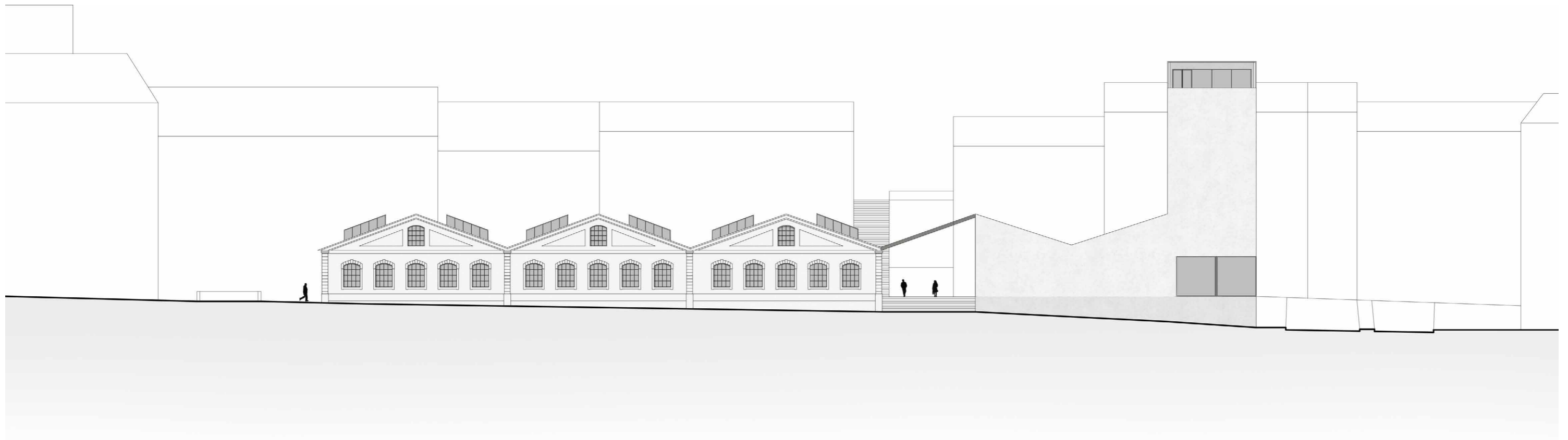

Pohled severní-otevřená varianta

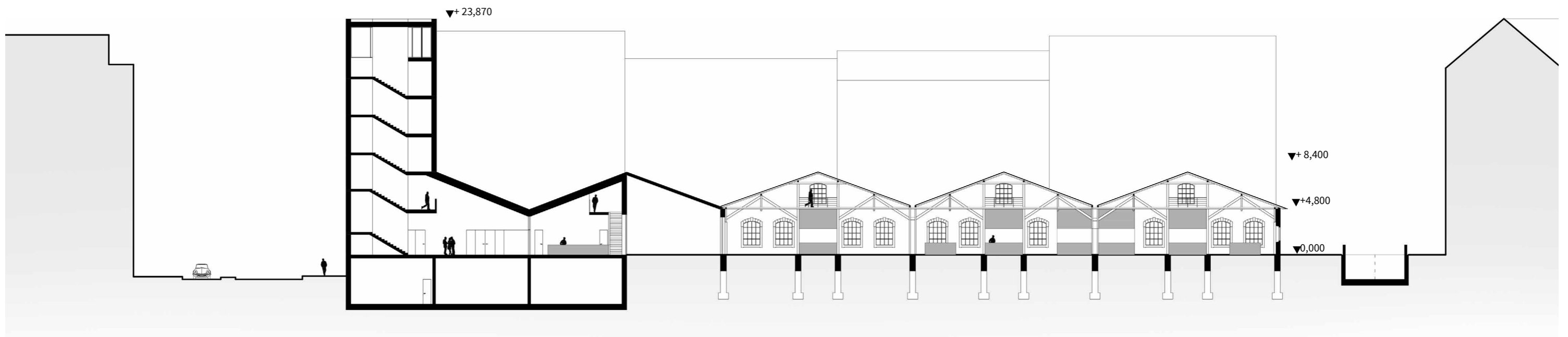

Pohled severní-zavřená varianta

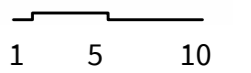
1 5 10

Pohled jižní

Řez podélný

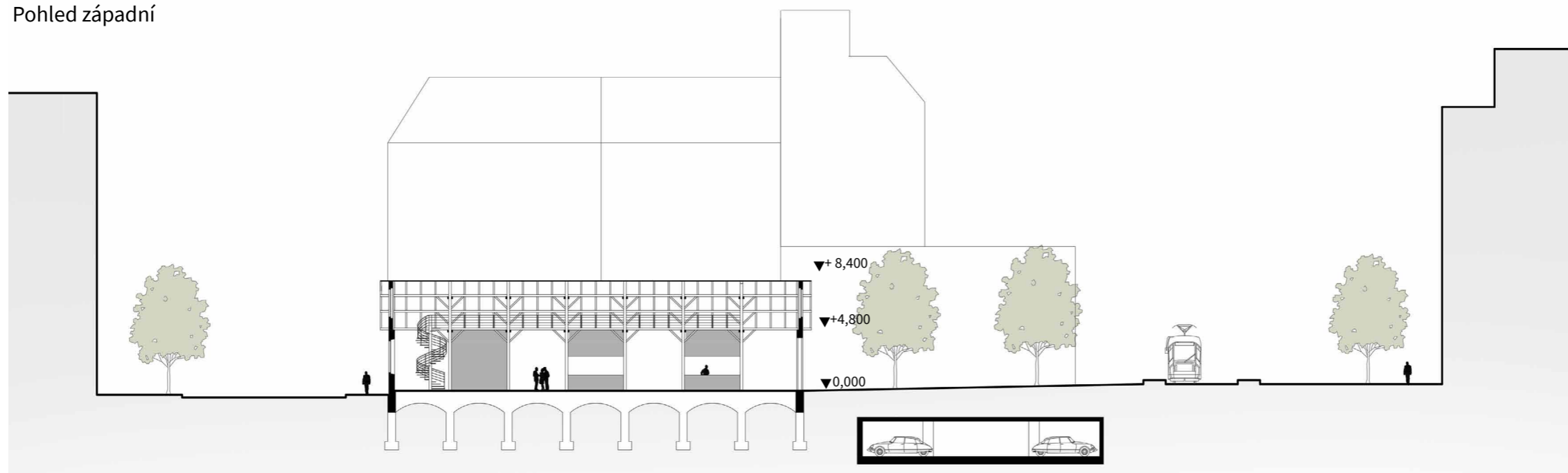

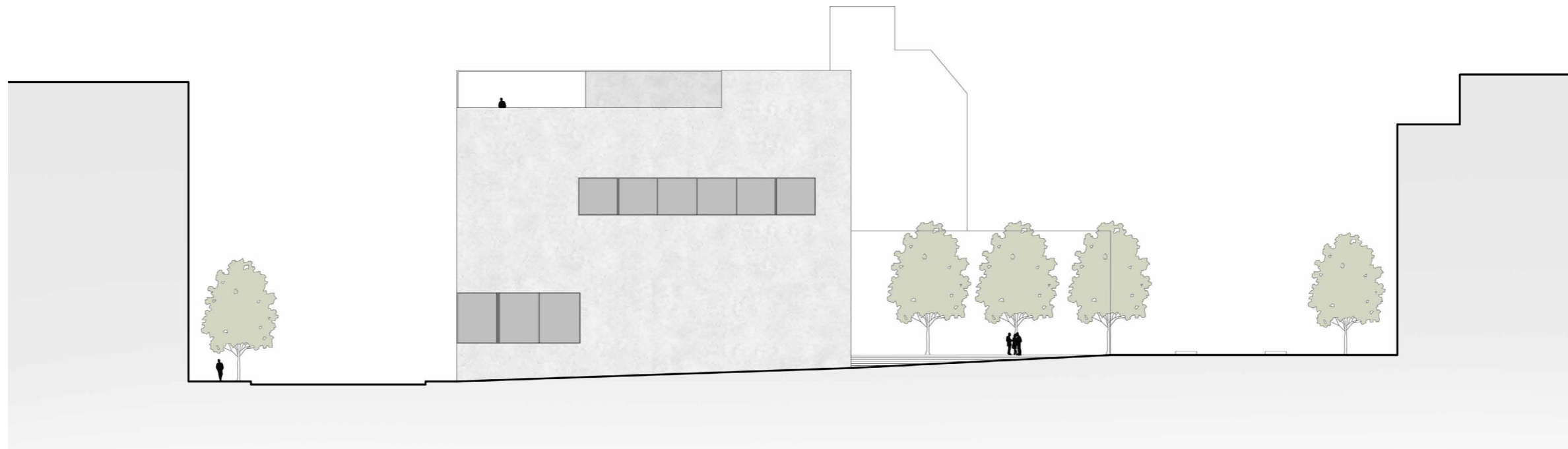

Pohled východní

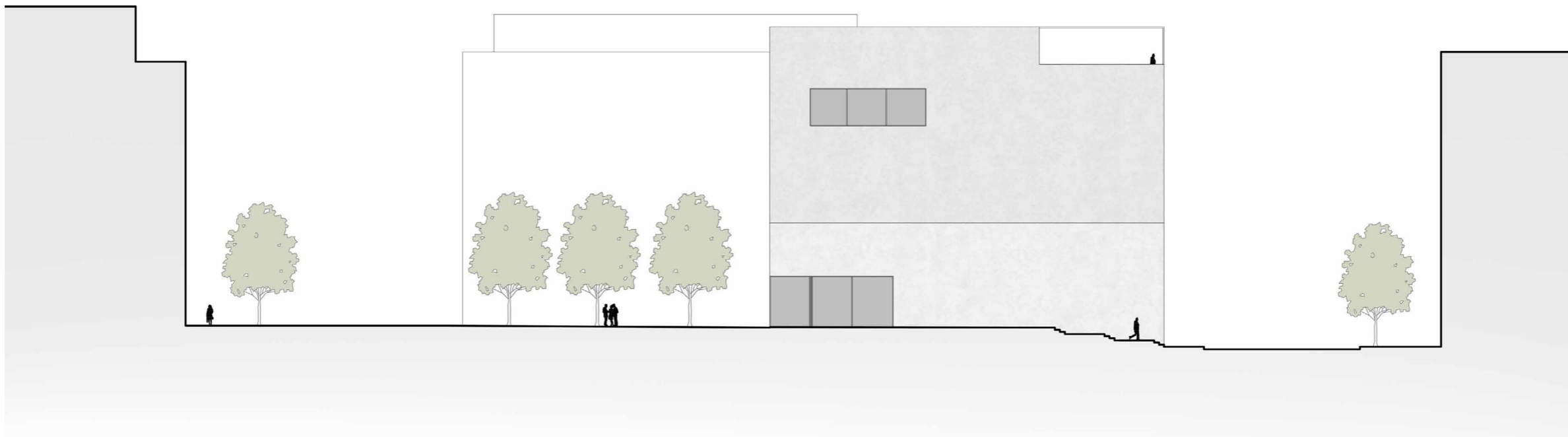

Pohled západní

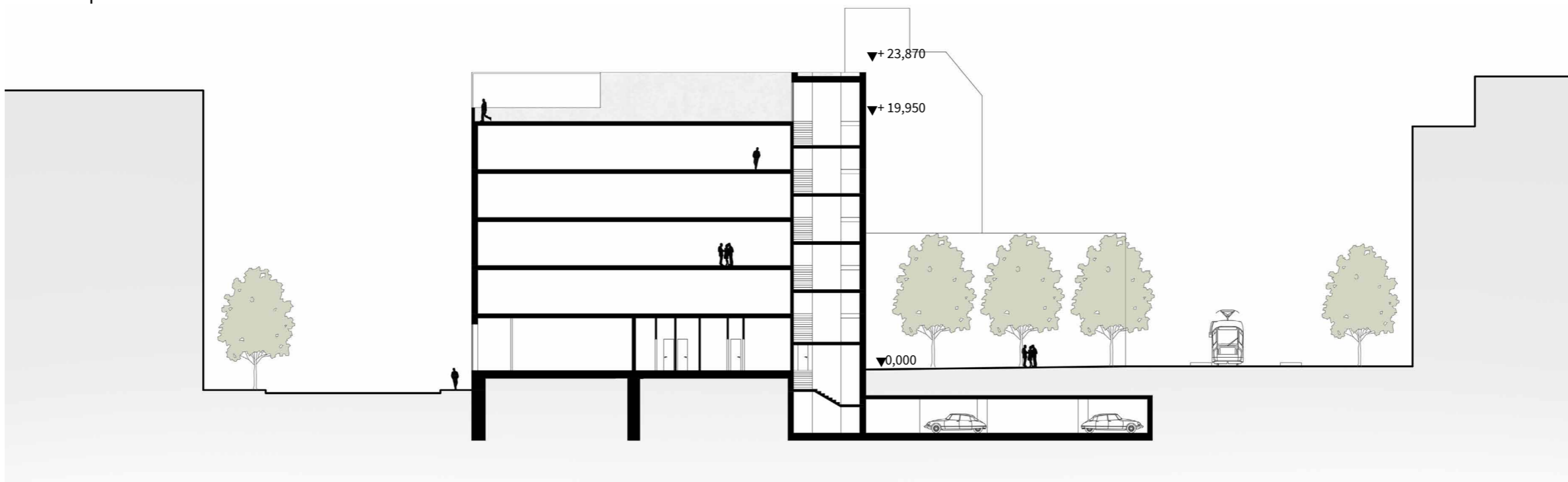

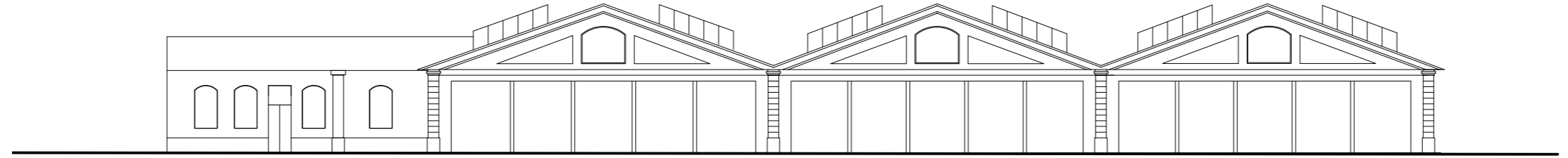
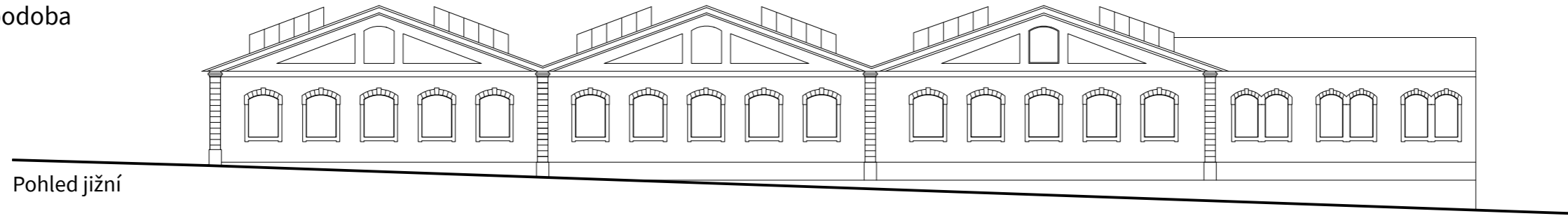
Pohled východní

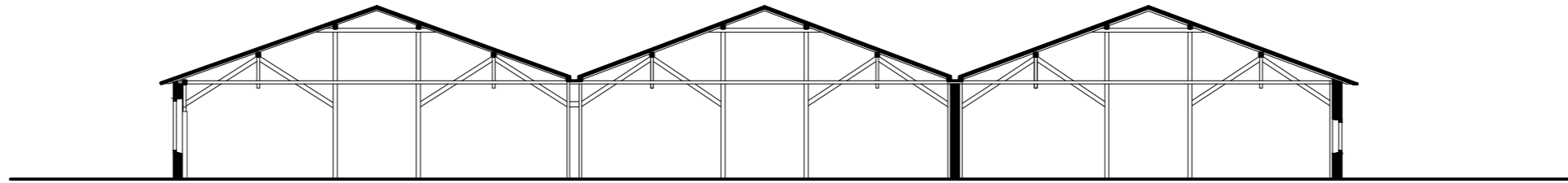
Pohled západní

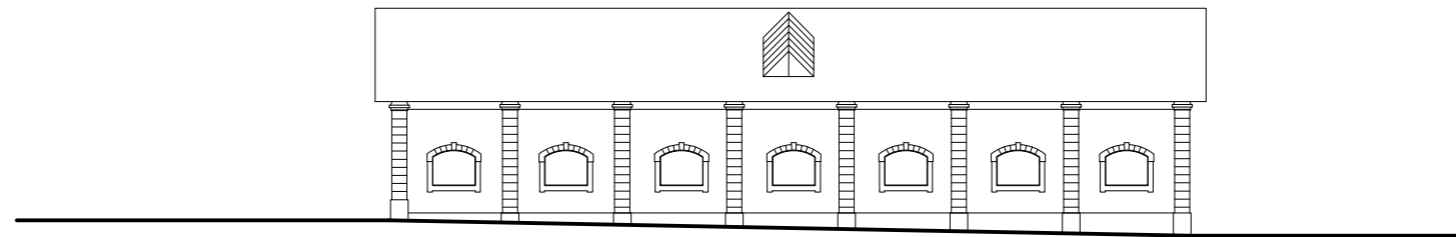
Vozovna-původní podoba

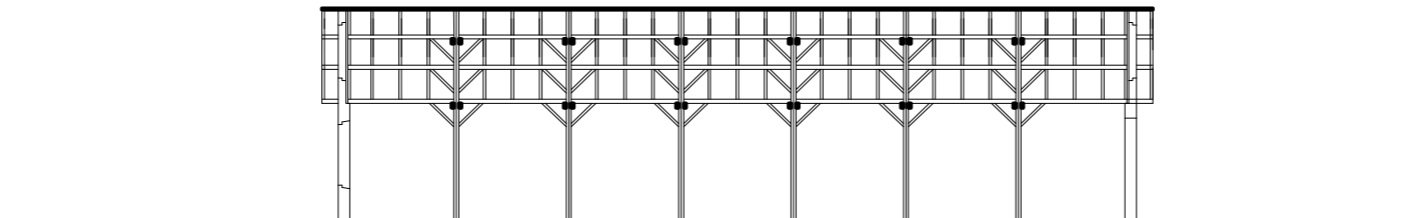
Pohled severní

Řez podélný

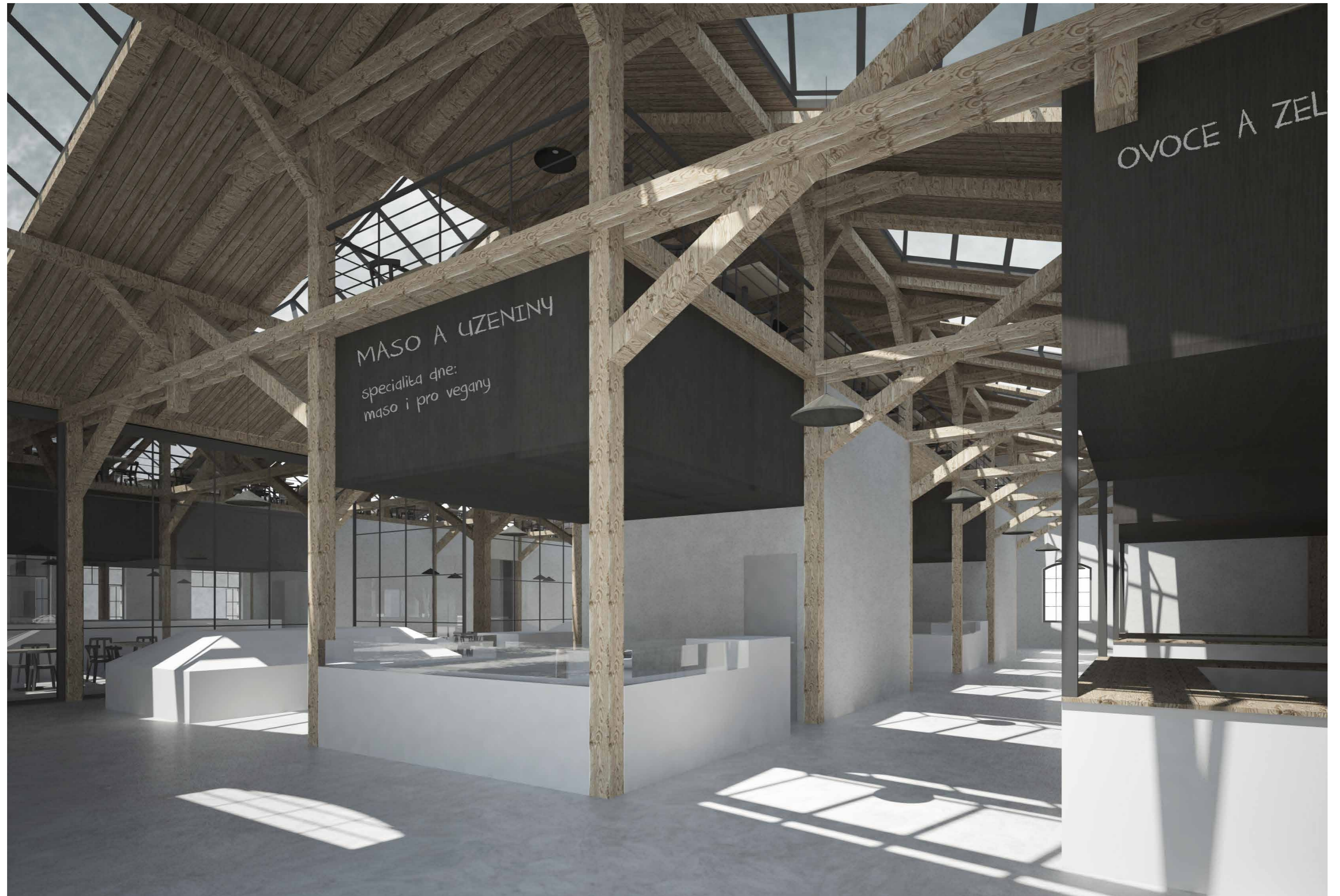

Pohled západní

Řez Příčný

MASO A UZENINY
specialita dne:
maso i pro vegany

OVOCE A ZEL

Závěr

Zdroje:

geoportal.cuzk.cz
uap.iprpraha.cz
geoportalpraha.cz
mapy.cz
fotohistorie.cz
prahaneznama.cz
wikipedia.cz
archdaily.com

Zmizelá Praha-dodatky III.: Historická předměstí a okraje města - levý břeh Vltavy, Kateřina Bečková, 2004

Motolské údolí - výstupy a zapojení veřejnosti, A69 architekti s.r.o.

Motolské údolí - II.etapa, A69 architekti s.r.o.

použito dopravní řešení od Ing. arch. Petr Preiningera

Děkuji Borisovi Redčenkovi za odborné vedení diplomové práce, za cenné rady, připomínky a hlavně trpělivost.
Všem ostatním děkuji za podporu.

